

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างกฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาตและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการเชื้อเพลิงไฮโดรเจนและแอมโมเนีย พ.ศ. ...

หลักการ

กำหนดให้กิจการที่เกี่ยวข้องกับการนำก๊าซไฮโดรเจนหรือแอมโมเนียเฉพาะที่นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง เป็นกิจการควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งผู้ประสงค์จะประกอบกิจการดังกล่าวต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงก่อนเริ่มประกอบกิจการ

เหตุผล

ตามประกาศกระทรวงพลังงาน เรื่อง ให้ไฮโดรเจนและแอมโมเนียเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้กำหนดประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใหม่ ดังนั้นจึงต้องกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการที่ประสงค์จะใช้ไฮโดรเจนหรือแอมโมเนียเป็นเชื้อเพลิง อยู่ภายใต้ระบบการอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขอและออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอและการให้ต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การขอและการให้ออนใบอนุญาต รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนำก๊าซไฮโดรเจนหรือแอมโมเนียไปใช้เป็นเชื้อเพลิงให้สอดคล้องกับสภาพการประกอบกิจการด้านพลังงานในปัจจุบันที่กำลังเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดและเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ร่าง
กฎกระทรวง
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาตและอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการเชื้อเพลิงไฮโดรเจนและแอมโมเนีย
พ.ศ. ...

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ วรรคสอง มาตรา ๒๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๗๐ เป็นต้นไป
ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ไฮโดรเจน” หมายความว่า ไฮโดรเจนเชื้อเพลิง ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า “น้ำมันเชื้อเพลิง” ในมาตรา ๔ ยกเว้นการผลิตหรือการนำไปใช้เป็นก๊าซอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“แอมโมเนีย” หมายความว่า แอมโมเนียเชื้อเพลิง ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงตาม (๒) ของบทนิยามคำว่า “น้ำมันเชื้อเพลิง” ในมาตรา ๔ ที่นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงภายในกิจการควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

หมวด ๑

บททั่วไป

- ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ไม่ใช้บังคับแก่โรงผลิตไฮโดรเจนตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
ข้อ ๔ การเก็บไฮโดรเจน และแอมโมเนีย ตามประเภทและลักษณะของกิจการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เก็บในภาชนะบรรจุไฮโดรเจน หรือแอมโมเนีย ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้

ส่วนที่ ๑

ไฮโดรเจน

- ข้อ ๕ ภาชนะบรรจุไฮโดรเจน มี ๕ ประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจน
- (๒) ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้
- (๓) ถังขนส่งไฮโดรเจน
- (๔) ถังไฮโดรเจนรถยนต์
- (๕) ถังไฮโดรเจนอุตสาหกรรม

ข้อ ๖ ถึงเก็บและจ่ายไฮโดรเจน ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุไฮโดรเจนที่อยู่ในสถานะก๊าซหรือของเหลว

ข้อ ๗ ถึงเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้ ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุไฮโดรเจนที่อยู่ในสถานะก๊าซหรือของเหลว ที่ประกอบด้วยโครงสร้างที่มีวัตถุประสงค์สำหรับป้องกันถึงเก็บและจ่ายไฮโดรเจน และใช้ในการขนส่งบรรทุกตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ในการขนส่งวัตถุอันตราย หรือขนส่งบนแคร่รถไฟ แต่ไม่รวมถึงถังไฮโดรเจนรถยนต์

ข้อ ๘ ถึงขนส่งไฮโดรเจน ได้แก่ ภาชนะสำหรับบรรจุไฮโดรเจนที่อยู่ในสถานะก๊าซหรือของเหลวเพื่อใช้ในการขนส่งไฮโดรเจนที่นำมาตรึงไว้กับตัวโครงรถหรือแคร่รถไฟ โดยจะติดตั้งหนึ่งถึงหรือหลายถังก็ได้

ข้อ ๙ ถึงไฮโดรเจนรถยนต์ ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุไฮโดรเจนเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง กับรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์หรือ ใช้เป็นเชื้อเพลิงกับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ข้อ ๑๐ ถึงไฮโดรเจนอุตสาหกรรม ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุไฮโดรเจนเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ที่มีลักษณะเป็นท่อบรรจุก๊าซ (cylinder) และต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมว่าด้วยภาชนะบรรจุก๊าซ

ข้อ ๑๑ คลังไฮโดรเจน ได้แก่ คลังไฮโดรเจนที่ใช้สำหรับเก็บก๊าซไฮโดรเจนและมีการบรรจุก๊าซไฮโดรเจนระหว่างถึงเก็บและจ่ายก๊าซไฮโดรเจนกับถังขนส่งก๊าซไฮโดรเจน หรือภาชนะขนส่งไฮโดรเจนทางน้ำตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย หรือถึงเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้ หรือระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อ

ข้อ ๑๒ สถานที่ใช้ไฮโดรเจน ได้แก่ สถานที่ที่ใช้ไฮโดรเจนเป็นเชื้อเพลิง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือใบอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่ใช้ไฮโดรเจน ตลอดจนถึงก่อสร้าง ถัง ท่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๓ สถานีบริการไฮโดรเจน ได้แก่ สถานีบริการไฮโดรเจนซึ่งเป็นจุดจ่ายไฮโดรเจน เพื่อให้บริการแก่ยานพาหนะหรือจ่ายให้กับถังขนส่งไฮโดรเจนที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการถังขนส่งไฮโดรเจน

ข้อ ๑๔ ระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อ ได้แก่ ระบบที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายไฮโดรเจนผ่านท่อขนส่งไฮโดรเจน จากต้นทางไปยังปลายทาง เพื่อไปใช้เป็นเชื้อเพลิง ซึ่งประกอบด้วยท่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการขนส่งไฮโดรเจน แต่ไม่รวมถึงระบบท่อของคลังไฮโดรเจน สถานที่ใช้ไฮโดรเจน และสถานีบริการไฮโดรเจน

ส่วนที่ ๒

แอมโมเนีย

ข้อ ๑๕ ภาชนะบรรจุแอมโมเนีย มี ๒ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ถึงเก็บและจ่ายแอมโมเนีย

(๒) ถึงขนส่งแอมโมเนีย

ข้อ ๑๖ ถึงเก็บและจ่ายแอมโมเนีย ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุแอมโมเนีย

ข้อ ๑๗ ถึงขนส่งแอมโมเนีย ได้แก่ ภาชนะที่ใช้บรรจุแอมโมเนียเพื่อใช้ในการขนส่ง ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

ข้อ ๑๘ สถานที่ใช้แอมโมเนีย ได้แก่ สถานที่ที่ใช้แอมโมเนียเป็นเชื้อเพลิงและให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือใบอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่ใช้แอมโมเนีย ตลอดจนสิ่งก่อสร้าง ถึง ท่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๒

ประเภทและลักษณะของกิจการควบคุม

ข้อ ๑๙ กิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ตามมาตรา ๑๗ ได้แก่

- (๑) ถึงขนส่งไฮโดรเจน
- (๒) ถึงเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้
- (๓) คลังไฮโดรเจน
- (๔) สถานที่ใช้ไฮโดรเจน
- (๕) สถานีบริการไฮโดรเจน
- (๖) ระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อ
- (๗) สถานที่ใช้แอมโมเนีย

หมวด ๓

การอนุญาตการประกอบกิจการควบคุม

ข้อ ๒๐ การอนุญาตประกอบกิจการควบคุมตามกฎหมายนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียม เกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง โดยอนุโลม

หมวด ๔

ค่าธรรมเนียม

ส่วนที่ ๑

ไฮโดรเจน

ข้อ ๒๑ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ สำหรับกิจการควบคุม ไฮโดรเจน ใบแทนใบอนุญาต การอนุญาตให้ใช้ภาชนะบรรจุไฮโดรเจน หรือระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อ หรือการอนุญาตให้ใช้ไฮโดรเจน ณ สถานที่ใช้ไฮโดรเจน และการต่ออายุใบอนุญาต ให้เรียกเก็บตามอัตรา ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการควบคุมประเภทที่ ๓ ฉบับละ ๕๐๐ บาท
- (๒) ใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๒๐๐ บาท
- (๓) การอนุญาตให้ใช้กลุ่มถังไฮโดรเจนอุตสาหกรรมให้คิดค่าธรรมเนียมการใช้ไฮโดรเจนจากกลุ่มถังไฮโดรเจนอุตสาหกรรมรวมกัน ดังต่อไปนี้
- (ก) ปริมาตรรวมไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๔๐๐ บาท
- (ข) ปริมาตรส่วนที่เกินจาก ๑๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมเพิ่มในอัตรา ๓,๐๐๐ บาท
- (๔) การอนุญาตให้ใช้ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจนในสถานะก๊าซ ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้หรือถึงขนส่งไฮโดรเจนในสถานะก๊าซ แต่ละถังให้คิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณของถัง ดังต่อไปนี้
- (ก) ปริมาตรไม่เกิน ๒๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราถังละ ๓๐ บาท
- (ข) ปริมาตรที่เกินจาก ๒๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราถังละ ๓๐๐ บาท
- (๕) การอนุญาตให้ใช้ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจนในสถานะของเหลว ถังเก็บและจ่ายไฮโดรเจนแบบยกและเคลื่อนที่ได้หรือถึงขนส่งไฮโดรเจนในสถานะของเหลว แต่ละถังให้คิดค่าธรรมเนียมตามปริมาณของถัง ดังต่อไปนี้
- (ก) ปริมาตรไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราถังละ ๕๐๐ บาท
- (ข) ปริมาตรที่เกินจาก ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๕๐ บาท ต่อปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๑๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑๐,๐๐๐ ลิตร
- (๖) การอนุญาตให้ใช้ไฮโดรเจน ณ สถานที่ใช้ไฮโดรเจน ให้คิดค่าธรรมเนียมตามขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อที่ส่งไฮโดรเจนออกจากอุปกรณ์วัดปริมาตรก๊าซไฮโดรเจนเข้าสู่สถานที่ใช้ไฮโดรเจน ดังต่อไปนี้
- (ก) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อไม่เกิน ๑ นิ้ว ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๖๐๐ บาท
- (ข) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อเกิน ๑ นิ้ว แต่ไม่เกิน ๒ นิ้ว ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๑,๒๐๐ บาท
- (ค) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อเกิน ๒ นิ้ว แต่ไม่เกิน ๓ นิ้ว ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๒,๔๐๐ บาท
- (ง) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อเกิน ๓ นิ้ว แต่ไม่เกิน ๔ นิ้ว ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๓,๕๐๐ บาท
- (จ) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของท่อเกิน ๔ นิ้ว ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๔,๗๐๐ บาท
- (๗) การอนุญาตให้ใช้ระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อ ให้คิดค่าธรรมเนียมตามปริมาตรรวมของท่อ ดังต่อไปนี้
- (ก) ปริมาตรไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๗๐๐ บาท
- (ข) ปริมาตรที่เกินจาก ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตรา ๗๐ บาท ต่อปริมาณ ๑๐,๐๐๐ ลิตร เศษของ ๑๐,๐๐๐ ลิตร ให้คิดเป็น ๑๐,๐๐๐ ลิตร
- (๘) การต่ออายุใบอนุญาต ให้คิดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตาม (๑) และค่าธรรมเนียมให้ใช้ภาชนะบรรจุไฮโดรเจน หรือระบบการขนส่งไฮโดรเจนทางท่อตาม (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) แล้วแต่กรณี

